

በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት የክልል ምክር ቤት

ልሳነ ሕግ ጋዜጣ
LISSANE HIG GAZETA

Of the Council of the Benishangul Gumuz Regional State

14ኛ ዓመት ቁጥር 76 አሰሳ
መስከረም 2000

በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት
የክልል ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ
Issued Under the Auspice of the Council of
Benishangul Gumuz Regional State

14th Year No.76
Septembers, 2008 Assosa

ማውጫ	Content
አዋጅ ቁጥር 76/2000 ዓ.ም በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ዋና ሾዲተር መሥሪያ ቤትን እንደገና ማቋቋሚያ አዋጅ	Proclamation No. 76/2008 The Benishangul Gumuz Regional State office of the Auditor General Re-establishment proclamation
አዋጅ ቁጥር 76/2000 ዓ.ም በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት የዋና ሾዲተር መ/ሥሪያ ቤትን እንደገና ለማቋቋም የወጣ አዋጅ የሾዲት ስርዓትን ማጠናከር የክልሉን ኢኮኖሚ በሚገባ ለመምራትና ለማስተዳደር የሚያስፈልገውን አስተማማኝ መረጃ ለማግኘት ረገድ ከፈተኛ አስተዋጽኦ ያለው በመሆኑ፤ በልዩ ልዩ ስልጣንና አስተዳደር መስኮች የተሰማራ የመንግስት መስሪያ ቤቶችና ድርጅቶች የገንዘብ አስተዳደር ተገቢውን የሂሳብ አድዋዝ ስርዓት የተከተለ፤ የገቢ አሰባሰባቸው፤ የወጪ አፈቃቀዳቸውና የንብረት አስተዳደራቸው የመንግስት ሕጎችን፤ ደንቦችንና መመሪያዎችን ተከትሎ የተፈጸመ መሆኑንና አቅድና ነገራማቸውንም በቅሬታና ኢኮኖሚያዊ በሆነ መንገድ በማከናወን የሚጠበቅባቸውን ግብ ሚሚላታቸውን ማረጋገጥ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤	Proclamation No. 76/2008 A proclamation Issued to Re-establish Office of the Auditor General of the Benishangul Gumuz regional state WHEREAS, Strengthening the Audit system has great contribution with regard to having access to reliable data necessary for proper management and administration of the Regional state economy; WHEREAS, it is necessary to ascertain that the finical management of government offices and organizations which get involved in various development and administrative sectors follow proper accounting procedures that the manner of revenue collection, fund disbursement and property management is executed in directives and that their plans and programs are carried out efficiently and economically with a view to attaining their objectives;

በክልሉ መንግስት አወቃቀር በሚገኙ መስሪያ ቤቶች ውስጥ ተጠያቂነትን፣ ግልጽነትንና መልካም አስተዳደርን ሰማሰፈን ሹዲት አንዱ መሣሪያ በመሆኑ፣

የክልሉን ዋና ሹዲተርና የመሥሪያ ቤቱን የሙያ ነፃነት በይበልጥ ማረጋገጥ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፣

በተሻሻለው ክክልሉ ሕገ-መንግስት አንቀጽ 49 ንዑስ አንቀጽ 3(3)1 እና 117 ድንጋጌዎች መሠረት የሚከተለው ታውጏል፡፡

**ክፍል አንድ
ጠቅላላ ድንጋጌዎች**

1. አጭር ርዕስ

ጃህ አዋጅ «ቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ዋና ሹዲተር መሥሪያ ቤትን እንደገና ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 76/2000 ዓ.ም.» ተብሎ ሲጠቀስ ይችላል፡፡

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሲላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

1. «ምክር ቤት» ማለት የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልል ምክር ቤት ነው፡፡
2. «የክልል መንግስት መሥሪያ ቤት» ማለት ቢሮ፣ ኮሚሽን፣ ጽ/ቤት፣ ባለስልጣን፣ ተቋም፣ ኢጅንሲ ወይም ማናቸውም ሲላ የክልሉ መንግስት መሥሪያ ቤት ነው፡፡
3. «ድርጅት» ማለት ማናቸውም በሙሉ ወይም በከፊል የክልሉ መንግስት የሆነ የማምረቻ፣ የማክፋፈያ፣ የአገልግሎት ሰጭ ወይም ሲላ የንግድ ድርጅት ነው፡፡

WHEREAS, audit is an instrument to prevail accountability transparency and good governance in government Offices and organizations with in Regional State structure.

WHEREAS, it is necessary to further ensure the professional independence of the Regional Auditor General and the office;

NOW, THEREFORE, in accordance with provisions of Article 49 sub-article 3(3)1 and 117(4) of the Revised Constitution of the regional, the following is hereby proclaimed.

**PART ONE
GENERAL Provisions**

1. Short Title

This proclamation may be cited as "The Benishangul Gumuz regional State Office of the Auditor General Re-establishment proclamation 76/2008."

2. Definition

Unless the context requires otherwise, in this proclamation:

1. "Council" means the council of the Benishangul Gumuz Region.
2. "Regional Government Office" means Bureau, commission, Office, Authority, institution, Agency or any other Regional Government Office.
3. "Organization" means any production distribution, service rendering or any other trading organization wholly or partially owned by the Regional State

4. «የተራድኔ ሂሳብ» ማለት ክልላዊ መንግስቱ ወይም የዚህ መንግስት ማናቸውም መሥሪያ ቤት ወይም ድርጅት በዓይነት ወይም በጥሬ ገንዘብ ከዕርዳታ ሰጪ አካላት የተቀበለው የብድር ወይም የዕርዳታ ሂሳብ ነው።

3. እንደገና ስለመቋቋም

ቢኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ዋና ሕዳተር መስሪያ ቤት /ከዚህ በኋላ «መስሪያ ቤቱ» እየተባለ የሚጠራ/ የሕግ ሰውነት ያሰውና ራሱን የቻለ የክልሉ መንግስት አካል ሆኖ በዚህ አዋጅ እንደገና ተቋቋሟል።

4. የመሥሪያ ቤቱ ዓላማዎች

መሥሪያ ቤቱ በዚህ አዋጅ መሠረት የሚከተሉት አበይት ዓላማዎች ይኖሩታል፡-

1. የክልሉን አቅድና በጀት በሚገባ ስመምራትና ሰማስተዳደር የሚያስፈልገውን አስተማማኝ መረጃ ሰማግኘት የሚረዳ የሕዳት ስርዓት መመሥረትና ማጠናከር።
2. የክልሉ መንግስት ገንዘብና ንብረት በሕግ መሠረት መሰብሰቡን፣ መጠበቁንና በአግባቡ ሥራ ላይ መዋሉን ማረጋገጥ።
3. አግባብነት ካላቸው አካላት ጋር በመተባበር በክልሉ ውስጥ ሂሳብ አያያዝና የሕዳት ሙያ እንዲያዲያደግና እንዲዳብር ጥረት ማድረግ።
4. የክልሉ መንግስት መስሪያ ቤቶችና ድርጅቶች ሂሳብ ሕዳት የሚደረግበትን ደረጃ ማውጣትና ተግባራዊ መሆኑን መከታተል።

5. የመሥሪያ ቤቱ አቋም

መሥሪያ ቤቱ የሚከተሉት አካላት ይኖሩታል፡-

1. ዋና ሕዳተር፣
2. ምክትል ዋና ሕዳተር፣

4. "Donors Accountant" means any loan or assistance received in cash or in kind by the Regional Government or any office of same government or organization.

3. Re-establishment

Office of the Auditor General of the Benishangul Gumuz Regional State/herein after referred to as "The Office"/ is hereby re-established as an autonomous organ of the Regional state having its own juridical personality as per this proclamation.

4. Objectives of the Office

The Office, pursuant to this proclamation, shall have the following main objectives;

1. Establish and strengthen the audit system helpful for getting reliable information required for the proper management and administration of the plans and budget of the Region.
2. Ascertain that all receivable money and property of the Regional Government are collected, preserved and used properly in accordance with law.
3. Make efforts in cooperation with the concerned organs to promote and strengthen profession of accounting and auditing in the Region.
4. Develop standards by which the accounts of the Offices and organizations of the Regional Government of same thereof.

5. Organization of the Office

The Office shall have the following organs:

1. An Auditor General;
2. A deputy Auditor General;

3. የሾዲት ዳይሬክተሮች፣
4. በተለያዩ ደረጃ የሚገኙ ኦዲተሮችና
5. ሌሎች አስፈላጊ ባለሙያዎችና ድጋፍ ሰጪ ሠራተኞች።

6. ዋና መሥሪያ ቤት

የመስሪያ ቤቱ መደበኛ አድራሻ በአሰላሳ ከተማ ሆኖ እንደአስፈላጊነቱ በክልሉ ውስጥ በተስደዩ ሥፍራዎች ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶችን ሲያቋቁም ይችላል።

**ክፍል ሁለት
ሥልጣንና ተግባር**

7. የመሥሪያ ቤቱ ሥልጣንና ተግባር

1. መሥሪያ ቤቱ በሕግ የተሰጠውን ተግባር ለማከናወን የሚያስፈልገው ሥልጣን ሁሉ ይኖረዋል።
2. በዚህ አጠቃላይ አነጋገር ሣይወሰን መሥሪያ ቤቱ፡-
  - ሀ. የክልሉን መንግስት መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች ሂሳብ ሾዲት ያደርጋል፣ ያስደርጋል።
  - ለ. ለክልሉ መንግስት መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች የተለገሱ እርዳታዎችንና ስጦታዎችን ሾዲት ያደርጋል፣ ያስደርጋል።
  - ሐ. የክልሉ መንግስት መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች ጸሐፊነት ውጤት ሕጉን የተከተሉ፣ ኢኮኖሚያዊ በሆነ አሠራር የተፈጸሙ መሆኑንና ተፈላጊውን ግብ መምታቱን ለማረጋገጥ እንደአስፈላጊነቱ የክፍያ ሾዲት ያደርጋል፣ ጸሐፊነት ይኖራል።

3. Audit Directors;
4. Auditors at various levels; and
5. Other necessary professionals and supporting staff.

6. Head Office

The regular address of the Office shall be in Assosa, and may establish branch offices in various places in the Region as may be necessary.

**PART TWO
POWERS AND DUTIES**

7. Powers and Duties of the Office

1. The Office shall have all powers necessary for the performance of the duties entrusted to it by law.
2. Without being limited to the generality of this statement, the Office shall:
  - A. Audit or cause same the accounts of the Regional Government offices and organizations;
  - B. Audit or cause to be audited assistances and Regional Government offices and organizations;
  - C. Carry out or cause to be carried out performance audit, as may be necessary, to ensure that the result brought by the Regional Government offices and organizations complies with law, is executed economically

and attains the desired objectives;

መ. የክፍል መንግስቱ መስሪያ ቤቶችና ድርጅቶች አጠቃላይ የቁጥጥር ስርዓት በበቂ ሁኔታ መነደፉን በትክክልና መንገድና በብቃት ተግባራዊ መሆኑን ለማረጋገጥ የሀብት ቁጥጥር ሕደት ያደርጋል፤	D. Carry out or cause to be carried out the examination of resources control audit to ensure whether the whole system of control of the Regional Government offices and organizations is adequately devised and implemented properly and efficiently;
ሠ. በጉዳዩ ላይ ወንጀል ተፈጽሟል ብሎ በሚያምንበት ወይም ለመፈጸሙ በቂ ፍንጭ በሚያገኝበት በማናቸውም ጊዜ ሁሉ ከተጠቀሰው የገንዘብ መጠን በታች የሆነን ሂሳብ ሕደት ማትረፍ እንደተጠበቀ ሆኖ የክፍሉ መንግስት ዋጋው ከብር 500,000.00 /አምስት መቶ ሺህ ብር/ በላይ የሆነን ሥራ ሰግል የሥራ ተቋራጫ ሂሳብ ሕደት ያደርጋል፤ ያስደርጋል፤	E. Whenever, the Auditor General believes or gets sufficient indications about commission of irregularities on the matter, limiting to effect audit an account below the stated sum of money, and when the Regional Government gives a contractual work, exceeding Birr 500,000.00 (Five Hundred thousand Birr) to private contractors on agreement, audit or cause same such accounts of private contractors related to government works;
ረ. በመደበኛ ሕደት ወቅት የአሠራር ግድፈት ወይም ጉድለት ከመገኘቱ የተነሣ አንድ ሂሳብ በስደ ሁኔታ ሕደት እንዲደረግ በምክር ቤቱ፣ በመስተዳድር ምክር ቤቱ፣ በክፍሉ ፍ/ቤቶች በሌሎች የመንግስት መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች እንዲሁም በሕብረተሰቡ አማካኝነት የተጠየቀ ስደቱን በጉዳዩ ክብደት ላይ ተመሰርቶ ስደት ሕደት ያከናውናል፤	F. Undertake special audit assignment based on the seriousness of the matter when requested by the Council, Administrative Council, Regional Courts, other government offices and organizations as well as by the public at large owing to operational mistakes or irregularities to have been identified in the regular auditing period;
ሰ. ከዚህ በላይ በሰፈራት ድንጋጌዎች መሠረት ያከናወነውን የሕደት ሥራ ውጤት አግባብ ሳሰው የመንግስት መሥሪያ ቤት ወይም ድርጅት የበላይ ኃላፊ ያሳውቃል፤ የሕደት ውጤቱ ወንጀል መፈጸሙን የሚያሳይ ሆኖ ሲገኝም ወዲያውኑ ለሚመለከተው አካል ረገርት ያደርጋል፤	G. Inform audit findings performed, in accordance with the provisions stipulated hereof, to Chief Head of the pertinent office or organization, and report to the concerned body where the audit findings reveal the commission of a crime;
ሸ. ጉዳዩ ከሚመለከታቸው መሥሪያ ቤቶች እና	H. Issue directives of audit standards and operational

ድርጅቶች እንዲሁም ከፌዴራልና ከሴቡኖች ክልላዊ የኦዲት መሥሪያ ቤቶች ጋር በመመካከር የኦዲት ☐ ረጅ / ስታንዳርድ/ና የሕግ ሥርዓት መወሰኛ መመሪያዎች ያወጣል።	procedures in consultation with the concerned offices and organizations as well as Federal and other Regional audit offices;
ቀ. ከሚመለከታቸው መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች ጋር በመተባበር ስጋት ሕግ ስርዓት ተገቢውን ስልጠናና የሙያ ብቃት ማረጋገጫ ምስክርነት ይሰጣል፤ እንደ አስፈላጊነቱም የውስጥ ኦዲት ሪፖርት አንዲቀርብበት ሲጸደብ ይችላል፤ በ. አንድ ሂሳብ ወንጭ ባለበት ሁኔታና ታማኝነት በጎደለው አካላት መያዙን ለማመን ምክንያት ያለው እንደሆነ ይህንን ሂሳብ በሚመለከት ጽሑፎች፣ መዘክሮች፣ መዝገቦች፣ ሠነዶችና ከአካባቢ ጋር ግንኙነት ባላቸው ሴቶች መረጃዎች ላይ ያሸጋጋል፤ ተ. የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ ስለገንዘብና የሂሳብ አጠባበቅ በሚያዘጋጁቸው የሕግና ደንብ ረቂቆች ላይ አስፈላጊውን ምክርና አስተያየት ይሰጣል፤ ቸ. ከሚመለከታቸው የፌዴራልና የክልል መንግስታት መስሪያ ቤቶች ጋር በመተባበር የሂሳብ አድገትና የኦዲት ሙያ ትክክለኛውን ፈር ጁዞ እንዲዳብር ጥረት ያደርጋል፤ ☐ በክልሉ ውስጥ በኦዲት ሙያ ሰሚሠሩ ስራተኞችና የሂሳብ አድገት ሥራ ሰሚያከናውኑ የሂሳብ አድገት በሥራው መስክ ለመሠማራት የሚያስችሎን የምስክር ወረቀት ይሰጣል፤ ያዲላል፣ ያግዳል፣ ይሠርዛል፤ ኘ. ከፌዴራል መንግስት ዋና ኦዲተር መሥሪያ ቤት ጋር	I. Provide the required training and certificate of competence thereto for internal auditors in cooperation with the concerned offices and organizations; be able to cause internal audit report to be submitted to it, as may be necessary; J. Impound such books, documents, ledgers vouchers and other materials related same where it has reasons to believe that an account has been kept in a criminal and dishonest manner; K. Provide the necessary advice and suggestion on drafts of rule and regulation prepared by the Finance and Economic Development Bureau regarding the keeping of financial and accounts; L. Made efforts, in cooperation with the pertinent Federal and Regional Government offices, that the accounting and auditing profession be promoted geared in the right direction; M. Issue, renew, suspend and cancel certificate of competence which enables those auditors performing audit profession and accountants carry out accounting in the Region to involve in the field; N. Issue a uniform directive in consultation with the Office of the Auditor of the Federal Government

በመመካከር የሥራተኞችንና የሂሳብ አድገዝ ባለሙያዎችን የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ስመስጠት ስማገድና ስመሠረዝ የሚያስችልና ወጥነት ያለው መመሪያ ያወጣል፤	that enables to issue, suspend and cancel certificates of competence of auditors and accountants;

ኘ. የምስክር ወረቀቶችን በሚሰጠበትና በሚያደስበት ጊዜ በዚህ አዋጅ መሠረት በሚወጣ ደንብ የሚወሰኑን የአገልግሎት ዋጋ ያስፈልጋል።

8. ውክልና ስለመስጠት

1. መሥሪያ ቤቱ በግህ አዋጅ አንቀጽ 7 ንዑስ አንቀጽ 2 ክፍል ተራ ቁጥር ሀ እስከ ረ በሰፈሩት ድንጋጌዎች ሥር የተመሰከቱትን ስልጣንና ተግባራት እንደአስፈላጊነቱ ሰፊደራሰብ ዋና ሥራተኛ መሥሪያ ቤት፣ ሰሌዎች ክልላዊ የሥራተኛ መሥሪያ ቤቶች ወይም ሰገል የሥራተኛ ሥራ ድርጅቶች በውክልና ሲሰጥ ይችላል።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ድንጋጌ መሠረት ውክልና የተሰጣቸው የሥራተኛ አካላት በመሥሪያ ቤቱ ጠባቢዎች የሥራተኛ ደረጃና የአሰሪ ሥነ-ሥራዓት መከተልና የደረሰበትን ውጤት ስመሥሪያ ቤቱ የማሳውቅ ኃላፊነት ይኖርባቸዋል።
3. መሥሪያ ቤቱ በውክልና ተቀባይ አካላት የተደረገው ሥራተኛ የሥራተኛ ደረጃውን የተከተለ መሆኑን ያረጋግጣል፤ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝም የሥራተኛ አገልግሎቱ ወጪ በሥራተኛ ተደራጊ መሥሪያ ቤቶች እንዲሸፈን ያደርጋል።

ክፍል ሦስት

የክልሉ ዋና ሥራተኛና ምክትል ዋና ሥራተኛ የአሻሻሏ ሥነ-ሥራዓት

9. የዕቅድዎች አቀራረብና የአሻሻሏ ሥነ-ሥራዓት

1. የክልሉ ዋና ሥራተኛ እና ምክትል ዋና ሥራተኛ በክልሉ ርዕሰ መስተዳድር አቅራቢነት በምክር ቤቱ የሾማሉ።

O. Charge fees, which to be determined by a regulation issued pursuant to this proclamation, while issuing and renewing certificate of competence.

8. Delegation

1. The Office may delegate the powers and duties indicated under the provisions provided in sub-Article 2(a) to (e) of Article of this proclamation to the Office of the Federal Auditor-General, other Regional Audit Offices or to private audit operation organizations as deemed necessary.
2. The audit bodies which are delegated pursuant to the provision of Sib-Article 1 of this Article are responsibility bound to follow the auditing standards and procedures set by the Office and to notify the finding they attain to the Office.
3. The Office shall ensure that the audit carried out by delegated bodies comply with the auditing standards, and where found necessary it shall cause the expense of such audit service to be covered by the offices subject to auditing

PART THREE

Appointment procedure of Regional Auditor General and Deputy auditor General

9. Procedure for presenting and Appointing Appointees

1. The council shall appoint the Auditor General and the deputy auditor General of the Region upon their recommendation by the Head of the Regional Government.

2. ዕጩ ተሻሻሎች በሕዳሴ ሙያና በፋይናንስ ሥራ አመራር እንዲሁም በመንግስት ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች ረገድ ተገቢው የትምህርት ዝግጅትና ስልጠና፣ የተካበተ የሥራ ልምድና አስተማማኝ የብቃት ደረጃ እንዲኖራቸው ያስፈልጋል።

3. ከዚህ በላይ በንዑስ አንቀጽ 2 ሥር የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ እጩ ተሻሻሎች በታሪካዊነታቸው፣ በታማኝነታቸውና በሥነ-ምግባራቸው መልካም ስም ያተረፈ መሆን ይገባቸዋል።

10. ከፖለቲካ ፖርቲ አባልነት ገለልተኛ ስለመሆን

1. ዋና ሕዳሳዊና ምክትል ዋና ሕዳሳዊ ከማንኛውም የፖለቲካ ፖርቲ አባልነት ገለልተኛ ይሆናሉ።

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ሥር የተደነገገው ቢኖርም ዋና ሕዳሳዊና ምክትል ዋና ሕዳሳዊ በፖለቲካ ፓርቲ ስም ትብብር በየተኛውም ደረጃ መሳተፍ ከፈለጉ በቅድሚያ ሥራቸውን መልቀቅ ይኖርባቸዋል።

11. ክፍያና ጡረታ

1. እንዲቀድም ተከተላቸው የዋና ሕዳሳዊና የምክትል ዋና ሕዳሳዊ ደመወዝ፣ አበልና ልዩ ልዩ ዓቅማ ዓቅሞች ስክልስ ምክር ቤት እየቀረቡ ይወሰናል።

2. ዋና ሕዳሳዊና ምክትል ዋና ሕዳሳዊ በአገልግሎት ዘመናቸው ማብቂያ ላይ እድሜያቸው ሰጡረታ ያልደረሱ ከሆነ አግባብ ባለው ሕግ መሠረት በየተኛውም የመንግስት መሥሪያ ቤት ወይም የልማት ድርጅቶች ተቀጥረው ወይም ተመደበው ሊያገለግሉ ይችላሉ።

2. The appointees are required to have relevant educational background as well as training, accumulated experience and reliable degree of efficiency with regard to audit profession and financial management as well as government as well as government policies and strategies.

5. Without prejudice to the stipulation under sub-article 2 hereof, appointees shall earn good reputation for diligence, honesty and good conduct.

10. Neutrality from Political Party

Membership

1. The Auditor General and the deputy auditor General shall be neutral from any political party membership.

2. Notwithstanding the stipulation under Sub-article 1 of this Article, the Auditor General and deputy auditor General shall cease to hold office where they seek to join a political party and participate in any level.

11. Remuneration and Pension

1. The salary, allowance and various benefits to the Auditor General and deputy auditor General respectively shall be determined being submitted to the Council.

2. Where the Auditor General and deputy General do not attain the retirement age at the end of their term of office, they may serve being employed or assigned in any government offices or enterprises in accordance with relevant law.

12. ተጠሪነቱ

1. መሥሪያ ቤቱም ሆነ ዋና ጾዲተረ ተጠሪነታቸው ስምክር ቤቱ ይሆናል።
2. የምክትል ዋና ጾዲተረ ተጠሪነት ስዋና ጾዲተረና ስም/ቤቱ ይሆናል።

13. የሥራ ዘመን

1. የዋና ጾዲተረና የምክትል ዋና ጾዲተረ ሥራ ዘመን አስራ ሁለት ዓመት ይሆናል።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ሥር የተመሰከተው የሥራ ዘመን ሲያበቃ ዋና ጾዲተረና ምክትል ዋና ጾዲተረ በምርጫ ቤቱ ከታመነባቸው እንደገና ሲሾሙ ይችላሉ።

14. ተሻሚዎች ከኃላፊነት ስለሚነሱበት ምክንያት

ማንኛውም የመሥሪያ ቤቱ ተሻሚ ከሚከተሉት ምክንያቶች በአንዱ ወይም በሌላው ከኃላፊነት ሲነሣ ወይም ከሥራ ሲሠናበት ይችላል፡-

1. በሕመም ምክንያት ሥራውን በሚገባ ለማከናወን የማይችል መሆኑ ሲረጋገጥ፡-
2. ግልጽ የሆነ የሥራ ችሎታ ማነስ የሚታይበት ሆኖ ሲገኝ፤
3. በሥራ ላይ ማደራጀት ችላለት ሆኖ ሲገኝ፤
4. ሙስና ወይም ሌላ የሚጻፈር የወንጀል ድርግት መፈጸሙ በበቂ ማስረጃ ሲረጋገጥ፤
5. ምክር ቤቱ ካስፈሰገው አገልግሎቱን ለማራዘም የሚኖረው ስልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ በሌላ ከተወሰነው የጡረታ መውጫ አድሚ ሲደርስ፤

12. Accountability

1. The Office as well as the Auditor General shall be accountable to the Council.
2. The deputy Auditor General shall be accountable to Auditor General and the Council.

13. Term of Office

1. The term of Office of the Auditor General and the deputy auditor General shall be twelve years.
2. Upon expiry of the term of Office specified under Sub-article 1 of this Article, the Council may reappoint the Auditor General and deputy auditor General upon confidence.

14. Grounds for Removal of Appointees

Any appointee of the Office may be suspended from responsibility or discharged from work upon one or the other following reasons:

1. where it is ascertained that he is incapable of properly discharging his duties due to illness;
2. where he is of manifest incompetence;
3. Where he is guilty of neglect of duty or of malfeasances;
4. where it is confirmed with sufficient evidence commits corrupt practices or unlawful act;
5. Where upon reaching the age of retirement determined by law without limiting to the power vested in the Council to extend the term of Office as it deems necessary;

6. የሥራ ዘመን ሲያበቃ፤
7. ተይነት ባለው የጤና ጉዳት ወይም በቂ በሆነ ሲሳ ምክንያት በገዛ ፈቃዱ በጽሁፍ የሥራ መስቀደጽ ዓጽቂ ሲጸቀርብ፡፡

6. Upon termination of his term of office;
7. Where he makes a written request to vacate the Office or account of continued ill health or for any other sufficient reason.

15. ክፍት የሥራ ቦታን ስለመሙላት

1. የክልሉ ዋና ሾዲተር በዚህ አዋጅ አንቀጽ 14 ሥር በተዘረዘሩት ምክንያቶች፣ ከኃላፊነት የተነሣ፣ ከሥራ የተወጣበት ወይም ከዚህ ዓለም በሞት የተለየ እንደሆነ ምክትል ዋና ሾዲተር እርሱን ተክቶ ይሠራል፡፡
2. የክልሉ ዋና ሾዲተር እና ምክትል ዋና ሾዲተር ቦታ በተመሳሳይ ጊዜ ክፍት የሆነ እንደሆነ የክልሉ ርዕሰ መስተዳድር ከሾዲት ዳይሬክተሮች ውስጥ አንዱን በጊዜያዊነት መደቦ ሲያሠራ ይችላል፡፡

15. Following in a Vacant Position

1. The Deputy auditor-General performs in the place of the Auditor-General of the Region where the latter gets removed from responsibility, discharged from work for reasons specified in under Article 14 of this proclamation or becomes deceased.
2. Where the posts of the Auditor General and the Deputy Auditor General of the Region are simultaneously vacant, the Head of the Regional Government may temporarily assign one of the audit directors.

PART FOUR

Powers and Duties of the Regional Auditor General and Deputy auditor General

ክፍል አራት

የክልሉ ዋና ሾዲተርና ምክትል ዋና ሾዲተር ስልጣንና ተግባር

16. የዋና ሾዲተሩ ሥልጣንና ተግባር

የክልሉ ዋና ሾዲተር የመሥሪያ ቤቱ የበላይ ኃላፊ በመሆን በዚህ አዋጅ አንቀጽ 7 ሥር ስመሥሪያ ቤቱ የተሰጠውን ሥልጣንና ተግባር በሥራ ላይ ከማዋል በተጨማሪ ከዚህ የሚከተሉት ዝርዝር ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡፡

1. የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ አዘጋጅቶ የሚልከውን የክልሉን መንግስት የተጠቃሰበ ሂሳብ በስምንት ወራት ውስጥ ሾዲት አድርጎ የተገኘውን ውጤት ከአስተያየት ጋር ሰቢሮው ይመልሳል፤
2. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 7 ንዑስ አንቀጽ 2 ከፈደል ተራ ቁጥር ሀ እስከ ረ በሰፈሩት ድንጋገዎች መሠረት የተከናወኑትን ተግባራት የሚገልጽ አመታዊ ዘገባ እያዘጋጀ ለምክር ቤቱ ጸቀርባል፤

16. Powers and Duties of the Auditor General

The Auditor General of the Region being the Chief Head of the Office and in addition to implementing the powers and duties entrusted to the Office under Article 7 of this proclamation shall have the following specific powers and duties:

1. Audit the annual accounts of the Regional Government prepared and submitted to him by the Finance and Economic Development Bureau within eight months of receipts and pass his recommendations thereon to the Bureau;
2. Prepare and submit annual report to the Council describing performed activities pursuant to the powers vested in the Office under provisions provided in Sub-Article 2(a to e) of Article 7 of this proclamation;

3. ሰምክር ቤቱ በሚቀርቡ የክልሉ መንግስት መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች የሕዳት ሪፖርቶች ላይ የመንግስት በጀትና ሂሳብ ቋሚ ኮሚቴ ተገቢውን ክትትል እያደረገ ወቅታዊ እርምጃ ስለሚወሰዱበት ሁኔታ ያማክራል፤	3. Advise as to how Government budget and Finance standing committee properly follows up and takes periodic measures on audit reports of the Regional State offices and organizations submitted to the Council;
4. ዓመታዊና የተጠቃላሽ ዘገባ ለማቅረብ እስከተወሰነ ጊዜ ድረስ ሲቆይ በማይችሉ፣ አስፈላጊና አፋጣኝ ናቸው ብሎ ባስመጣቸው ጉዳዮች ላይ ልዩ ዘገባ አዘጋጅቶ ሰምክር ቤቱ ያቀርባል።	4. Submit a special report to the Council on any matters that should not be deferred pending the time scheduled for presenting the annual report;
5. ተግባሩን በሚገባ ሰማክናውን ይቻለው ዘንድ መሥሪያ ቤቱን ያደራጃል፤	5. Organize the Office so as to enable him to properly carry out his duties;
6. የመሥሪያ ቤቱን የበጀት ግምት አዘጋጅቶ ሰምክር ቤቱ ያቀርባል፤ ሲፈቀድም፣ በሥራ ላይ ያውላል፤	6. prepare and submit the budget estimate of the Office to the Council, and implement same up on approval,
7. ሰምሥሪያ ቤቱ የተፈቀደው አጠቃላይ በጀት ተግባርና ኃላፊነቱን በተሟላ ሁኔታ ለመወጣት በቂ ሆኖ ባልተገኘ ጊዜ የተጨማሪ በጀት ፈቃድን የሚመለከት ልዩ ጥያቄ ሰምክር ቤቱ ወይም ምክር ቤቱ በማይሰበሰቡበት ጊዜ እርሱ ለሚወክለው አካል ሲያቀርብ ይችላል፤	7. May submit a special request concerning supplementary budget approval to the Council or to a body delegated by same in case of off session of the former where the total budget allocated for the Office is found to be inadequate to fully discharge its duties and responsibilities;
8. አስፈላጊ ሆኖ ባገኘው ጊዜ በክልሉ መንግስት መሥሪታዊ የፋይናንስ አስተዳደር መርሆዎች መሠረት በመስሪያ ቤቱ የውስጥ በጀት ዝውውር ላይ ይወስናል፤	8. Make decision on internal budget transfer in the Office in accordance with the basic principles of the Regional Government financial administration, as it deems necessary;
9. ከተፈቀደው ዓመታዊ የሥራ ማስኬጃ በጀት ላይ የሦስት ወር ድርሻ በቅድሚያ በመስሪያ ቤቱ የባንክ ሂሳብ ውስጥ እንደዲቀመጥ ያደርጋል፤	9. Cause the successive three month appropriation of the annual approved operational budget of the Office to be deposited in advance into the bank account of the Office;
10. የሠራተኞችን ቅጥርና አስተዳደር በክልሉ መንግስት ሠራተኞች ማስተዳደሪያ ሕግ፣ ደንብና መመሪያ መሠረት ይፈጽማል፤	10. Carry out the recruitment and administration of employees in accordance with the Regional Government employees administration law, regulation and directive;
11. የመሥሪያ ቤቱ ሕዳተኞች ሲከተሉት የሚገባውን ☐ ርዕይ ☐ ሙጽ የሥነ- ምግባር ስ መመሪያ ያዘጋጃል።	11. Prepare detailed professional code of ethics with which the auditors of the Office have to comply;

12. ስመስሪያ ቤቱ ከተፈቀደው የበጀት ወሰን ሣደገ፣ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ሙያዊ አገልግሎት ለማግኘት ይቻለው ዘንድ ውሎችን ሲዋዋስ ይችላል።

13. ኃላፊነቱን በተሟላ ሁኔታ ስመወጣት ይቻለው ዘንድ መጽሐፎችን፣ መዘክሮችን፣ መዝገቦችን፣ ሠነዶችንና ሌሎች መረጃዎችን ስመመልከትና አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ከሕዝብ አገልግሎት ሰጪ ተቋማት መረጃዎችን፣ ዘገባዎችንና ትንተናዎችን ጠይቆ መቀበል ይችላል።

14. ስምክር ቤቱ በሚቀርቡ የመንግስት ሂሳብ ሕደት ሪፖርቶች /የተጠቃሰስ ፈንድ ሂሳብ/፣ የመስሪያ ቤቱን ሥራዎች የሚገልጽ ዓመታዊ ዘገባና ልዩ ዘገባዎች ላይ መፈረምን ሳይጨምር በዚህ አንቀጽ ሥር የተሰጡትን ስልጣንና ተግባራት በውክልና ሲሰጥ ይችላል።

17. የምክትል ዋና ሕደተራ ሥልጣንና ተግባር
 ምክትል ዋና ሕደተራ፡-

1. የመሥሪያ ቤቱን የሕደት ሥራዎች በማቀድ፣ በማደራጀት፣ በመምሪያ፣ በማስተባበርና በመቆጣጠር ዋና ሕደተሩን ይረዳል።
2. ዋና ሕደተሩ በማይኖርበት ወይም ሥራውን ለማከናወን በማይችልበት ጊዜ እርሱን ተክቶ ጁሠራል።
3. በዋና ሕደተሩ የሚመሩለት ሌሎች ተግባራት ያከናውናል።

ክፍል አምስት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

18. ስለመስሪያ ቤቱ የሂሳብ ምርመራ

የመስሪያ ቤቱ ሂሳብ በምርመራ ቤቱ በሚሰየም ብቁ እና ነጻ በሆነ ሕደተሮ ተመርምሮ ውጤቱ ስምክር ቤቱ ጁቀርባል።

12. May contract out for professional services within the budget limit allocated for the Office where the need arises;

13. May have access to books, records ledgers, vouchers and other documents, and as when he deems it necessary, require and receive documents reports and analysis from public service providing institutions in order to fully discharge his responsibilities;

14. May delegate powers and duties provided in under this Article hereof except, the signing on audit reports of Government accounts, /consolidated fund account/ annual report describing the activities of the Office and on various reports.

17. Powers and Duties of the Deputy Auditor General

The Deputy Auditor General shall;-

1. Assist the Auditor General in planning, organizing and directing, coordinating and controlling the audit activities of the Office;
2. Perform in the absence of the Auditor General or where incapable of the latter to carry out his functions;
3. Carry out other functions assigned to him by the Auditor General.

PART FIVE

Miscellaneous Provisions

18. Audit of the Accounts of the Office

The accounts of the Office shall be audited by a qualified and independent auditor designated by the Council and the result presented to the Council thereof.

19. ስሰራዊት ሥርዓት፣ ወሰንና የጊዜ ገደብ

1. መሥሪያ ቤቱ አንድን ሂሳብ ስራ ሲያደርግ አንደኛው ሁኔታ አንድ በአንድ በዝርዝር ወይም በአጠቃላይ አጠቃላይ የሥራ ዘዴ ሲጠቀም ይችላል። ቢሆንም በዚህ አዋጅ አንቀጽ 7 ንዑስ አንቀጽ 2 ከፊደል ተራ ቀዳር ሀ እስከ መ በሰፈራት ድንጋጌዎች መሠረት ሂሳቦችን ስራ አድርጎ በሚያቀርበው ዘገባ ውስጥ ስለሚኖሩ ሂሳብ የሥራ ዘዴውን፣ ሁኔታና ጥልቀት መግለጽ አለበት።
2. መሥሪያ ቤቱ የሚያከናውናቸው የሥራ ስራዎች ስራ ከሚደረግበት የበጭት ዓመት ወደኋላ ከአምስት የበጭት ዓመታት ማሰፊያ የሰጣቸውም። ነገር ግን ወንጀል ተፈጽሟል ብሎ ያመነ እንደሆነ አምስት የበጭት ዓመታት ወደኋላ አጠቃላይ ቢሆን ስራ ሲያደርግ ይችላል።

20. የሥራ ተደራጊዎች ግዴታ

1. ማንኛውም ሰው አዲተሩ ስራ ስራ ስለሚደረግ ስራ አስፈላጊ ናቸው ያላቸውን ሰነዶች፣ የቃል ማስረጃዎችና ወይም ሌሎች መረጃዎች እንዲያቀርብ በተጠየቀ ጊዜ ወዲያውኑ የማቅረብ ግዴታ አለበት።
2. መሥሪያ ቤቱ እንዲቆጣጠራቸው በዚህ አዋጅ ስልጣን የተሰጠውን አካላት ገንዘብ ወይም ንብረት የተረከበ፣ ወጪ ያደረገ፣ የክፍያ ወይም የሂሳብ ኃላፊ የሆነ ማንኛውም ሰው ሲጠየቅ ሂሳቡን ስራ የማስደረግ ግዴታ አለበት።
3. ስራ ተደራጊ መሥሪያ ቤቶች በመሥሪያ ቤቱ በተላኩ ሪፖርቶች ውስጥ የተገለጹ ግኝቶችን አስመልክቶ ተገቢውን የእርምጃ እርምጃ

19. Procedure, Scope and Period Limitation of

Auditing

1. The Office may audit accounts in detail or by making use of system of sample checking as the circumstance being so. However, it shall state the auditing system, nature and depth for each account in the report which it presents having audited accounts in accordance with provisions provide in Sub-article 2 (a-d) of Article 7 of this proclamation:-
2. The Office shall not perform audits covering beyond a period of five fiscal years, prior to the auditing fiscal year, However, it may conduct auditing even prior to five fiscal years where it believes a crime to have been committed.

20. Duties of those Subject to Auditing

1. Any person shall be duty bound where requested to immediately make available documents, oral evidences and /or other information that the auditor deems them necessary for auditing.
2. Any person who has received, expended and paid money or property, or who is in charge of accounts of bodies, which the Office supervises in accordance with the power vested in it by this proclamation, shall be duty bound to get his accounts audited when requested.
3. audit entities shall be duty bound to take corrective measure within a period exceeding not 45 days in accordance with recommendations given to take an appropriate measure concerning findings stated in reports sent by the Office, and notify the result of same thereof.

☐ንዲወሰዱ በተሰጡ የማሻሻያ መሠረት ከ45 ቀናት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ እርምጃ የመውሰድ እና ውጤቱን የማሳወቅ ግዴታ አሰባቸው።	

4. ማንኛውም ሕዲት ተደራጊ አካል መሥሪያ ቤቱ ተግባርና ኃላፊነቱን ለመወጣት ይቻላል ዘንድ ለመደበው ሕዲተር ሥራውን ለማካሄድ የሚያስችሉ የተሟላ ቢሮና የሥራ መገልገያ አዘጋጅቶ የመስጠት ግዴታ አሰበት።	4. Any audit shall be duty bound to provide necessary office accommodations for any auditor assigned by the Office with a view to discharging its duties and responsibilities.

21. የመተባበሩ ግዴታ

መሥሪያ ቤቱ ስልጣንና ተግባሩን ሥራ ላይ ለማግኘት እንዲቻል ማንኛውም ሰው አስፈላጊውን ደጋፊ መስጠት ይኖሩታል።

21. Duty to cooperate

Any person is duty bound to provide the necessary assistance in order to enable the Office to exercise its powers and duties.

22. የማስታወቂያ ግዴታ

የክልሉ ዋና ሕዲተር መሥሪያ ቤት የሕዲት ሥራ በሚያከናውንበት ጊዜ ወንጀል መፈጸሙን የሚያሳዩበት በቂ ምክንያት ያገኘ እንደሆነ ይህንኑ ሰነድ ፍትህ ቢሮ እና ለሚመለከታቸው አካላት የማስታወቅ ግዴታ አሰበት።

22. Duty to Notify

The Office of the Auditor General of the Region is duty bound to notify to the Justice Bureau and the concerned bodies where in the course of its auditing have sufficient reasons to believe that an offence has been committed.

23. ጥፋትና ቅጣት

ማንኛውም ሰው፡-

1. መሥሪያ ቤቱ ስምርመራ እንዲቀርብለት የሚጠይቃቸውንና ተገቢነት ያላቸውን ሰነዶች፣ የቃል ማስረጃዎችና ወይም ሌሎች መረጃዎች ያሳቀረበ፣
2. ሀሰተኛ መሆኑን እያወቀ እውነተኛ መሆኑን ለማመን ምክንያት ሳይኖረው ማናቸውንም መረጃ ሰነድ ዋና ሕዲተር የተጠ፣
3. መ/ቤቱ ሥራውን በሚገባ እንዳያከናውን ያሰናከለ፣
4. በቁና ህጋዊ ምክንያት ሳይኖረው ከመሥሪያ ቤቱ በቀረቡ የሕዲት ሪፖርቶች ላይ በተሰጡ የማሻሻያ አስተያየቶችና ሃሳቦች መሠረት ወቅታዊ ና አጥጋቢ ጭጭ ጸልጧል።

23. Offences and Penalty

Any individual who:-

1. Fails to make available documents, oral evidences and /or any other information, which the Office requires for auditing and having relevancy thereto;
2. Imparts to Auditor General of the Region any information that he knows to be false or which he has no reason to believe to be true;
3. Obstructs the proper performance of the Office;
4. fails to take timely and satisfactory measures with no adequate reason in accordance with recommendations given on audit reports presented by the Office;

5. የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች እንዲፈጸም በተጠየቀ ጊዜ ፈቃደኛ ሆኖ ያልተገኘ እንደሆነ ከአምስት ሰዓት ሳይበልጥ ሲደርስ በሚችል እስራት ወይም በብር 10,000.00 /አስር ሺህ ብር/ የገንዘብ መቀጠል ጭምር በሁለቱም ይቀጥላል።

24. ደንብና መመሪያ የሚውጣት ሥልጣን

1. ሰዚህ አዋጅ ተፈጻሚነት የሚያስፈልጉትን ደንቦች ምክር ቤቱ ሲያወጣ ይችላል።
2. መመሪያ ቤቱ ሰዚህ አዋጅና በአዋጁ መሠረት ሰሚወጡ ደንቦች ሙሉ ተፈጻሚነት የሚያገዙ ዝርዝር መመሪያዎችን ሲያወጣ ይችላል።

25. የተሸሩና ተፈጻሚነት የማይኖራቸው ሕጎች

1. የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ዋና ስዲተር መመሪያ ቤትን ሰማቋቋም የወጣው አዋጅ ቁጥር 6/1989 ዓ.ም. በዚህ አዋጅ ተሸሯ።
2. ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማንኛውም ሕግ ደንብ፣ መመሪያ ወይም የተሰመደ አሠራር በዚህ አዋጅ ውስጥ በተጠቀሱ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

26. አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በክልሉ መንግስት ስህነ ሕግ ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል።

አሰሳ
----- 1999 ዓ.ም

ያረጋጋል አይሸሸም
የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልል
ኃሪዚዴንት

5. Fails to comply with the provisions of this proclamation where he is required to dos so, he shall be punished with imprisonment from five to seven years or with a fine of Birr 10,000.00 (Ten Thousand Birr) or with both such fine and imprisonment/.

24. Power to Issue Regulation and Directive

1. The Council may issue regulations necessary for the implementation of this proclamation.
2. The Office may issue detailed directives helpful for the full implementation of this proclamation and regulations to be issued pursuant to the proclamation.

25. Repealed and Inapplicable laws

1. Proclamation No. 6/1997 issued for the Establishment of the Office the Auditor General of the Benishangul Gumuz Regional State is hereby repealed by this proclamation.
2. Any law, regulation, directive or customary practice inconsistent with this proclamation shall not be applicable on matters provided in this proclamation.

26. Effective Date

This proclamation shall come into force commencing the date of its publication in the Lissan Hig Gazetta of the Region.

Done at Assosa,
This ---- day ----/2007

Yaregal Aysheshm
President of the Benshangul Gumuz
Region

